

Güzel Ahlak'dan Çevre Ahlakı'na

Turgay Dere*

Adıyaman Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, Adıyaman, Türkiye

Özet

Tarihçe-i Hayat'ı, Allah'ı (c.c.), İsimleri (Ünvanları) ile tanımak ve tanıtmakla geçen Hz. Muhammed'in (a.s.m.) yüksek ve eşsiz olan güzel ahlakının verdiği derslerden biri olan Allah'ın Kuddüs isminin binler nüktelerinden sadece tek bir nüktesi, devamlı işleyen bir fabrika ve her vakit dolup boşalan bir misafırhane olarak görünen Çevre'nin büyüklüğü nisbetinde oluşan kirli maddelerinin, küçük bir oda gibi, dikkatli ve hikmetli temizlenmesi, devamlı olarak düzenleyen, temizleyen ve güzelleştiren bir sahibinin varlığını göstermektedir.

Allah'ın Kuddüs isminden gelen emirleri, gökyüzü, yeryüzü, ve içindekiler ve bütün zerreler dahi dinleyip itaat etmektedir...

Çevre Ahlakı, Kur'an Ahlakı'ndan dersini aldığı taktirde, büyüklüğü nisbetinde kirli maddeleri çok olan bu fabrika ve misafırhane olan Çevremiz düzenli, temiz ve güzelleşmiş olarak Kuddüs olan sahibini daima gösterecektir.

Anahtar kelimeler: Çevre Ahlakı, Fabrika, Güzel Ahlak, Kuddüs, Misafırhane

From Pretty Morality to Environmental Ethics

Turgay Dere*

Adıyaman University, Engineering Faculty, Environmental Engineering Department, Adıyaman Türkiye

Abstract

The life history of Hz. Muhammed (A.S.M.) has recognized and introduced Allah (c.c) by Own Names (C.C.). His (A.S.M.) high and unique pretty morality has taught nice morality lectures. One of the lectures is to indicate the presence of Owner is Kuddüs (C.C.) who carefully, wisely and continuously cleans, edits, beautify, and embellish high scale occurring pollutants relatively to high size of the environment, is appeared as continuously functioning factory and all time filling, discharging inn, like a small room.

The sky, the earth, everything in them, and all particles are even listen and obedience Orders from Quddus name of Allah (C.C.).

If Environmental Ethics receive Morality Lessons from Quran, making pollutants will always turn to clean, tidy and prettier although there is the big size of this environment factory and this environment inns because of Quddus of Eternal.

Key words: Environmental Ethic, Factory, Pretty Morality, Quddus, Inn.

1. Giriş

*Corresponding author: Address: Faculty of Engineering, Department of Environmental Engineering Adıyaman University, 02040, Adıyaman TURKIYE. E-mail address: tdere@adiyaman.edu.tr, Phone: +904162233808-2760 Fax: +904162233809

Dost, düşman herkesin Hz. Muhammed ‘in (a.s.m.) yüksek ve eşsiz ahlak sahibi olduğuna dair ittifak ettiklerine insanlık tarihi şahitlik etmektedir [1;2;3;4].Hz.Aişe annemiz (R.A) peygamberimizin bu yüksek ahlakını Kur’an ahlakı olarak tanımlamıştır [5].Kur’an ise Alemlerin Rabbi ünvanıyla Allah’ın kelamı olduğu için insanlığa hem dünya hem de ahiret saadetini sağlayacak yüksek ve eşsiz güzel ahlak derslerini veren eşsiz bir kitap olduğuna Hz. Muhammed’in (a.s.m.) hayatı, diğer bir ifade ile sünnet-i seniyyesi; tüm enbiyanın semavi kitap ve suhurları [6;7]; evliya, asfiya ve islam alimlerinin eserleri [8] ve on dört asırdır O Zat’ın (a.s.m.) hayatını örnek alan insanların hayatları şahitlik etmektedir [9].Hz. Muhammed’in (a.s.m.) hayatının gayesinin Allah’ı (c.c.), Esması (isimleri) ile tanımak ve insanlığa tanıtmak olduğu sünnet-i seniyyesi göstermektedir [10].

Bu çalışmada, Kur’an-ı Kerim’in her ayetinde bulunmuş güzel ahlak derslerinden birini ve Hz. Muhammed(a.s.m.)’in verdiği diğer derslerle okunabilen çevre ahlakı dersini okumaya çalışacağız.

2. Materyal Metot

Kur’an-ı Kerim’de mealen buyurulan: “Yeryüzünü de döşedik, türlü nimetlerle donattık, döşek gibi altına serdik ki üzerinde bir zamana kadar durup hayattan nasip alalım. Daha da ne güzel döşeriz, türlü nimetlerle döşenmiş olduğu gibi ilerde daha güzelini döşeyecek, daha güzel nimetler verecek kuvvet ve kudret de mevcuttur.” [11] ayet-i kerimesinden Kur’an ahlakı dersini alarak insanlığa güzel ahlak dersini sünnet-i seniyyesi ile gösteren Zat (a.s.m)’dan dersini alan islam alimlerinden [12] Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri’nin, Allah’ın Kuddüs isminin bir nüktesini, mevcudatın bir cüz’ünü oluşturan çevremiz üzerinde okuyabilmemiz için dersler vermektedir[13, 14].

Güzel Ahlak’dan aldığımız bu derse göre, çevremiz devamlı işleyen bir fabrika ve her vakit dolup boşalan misafirhane olarak görülmektedir. Böyle bir fabrika ve misafirhane, insanın boğulabileceği derecede çok kirlenmekte, buna rağmen kirleticiler, hızlı bir şekilde istihale makinesine atılarak temizlendiği görülmektedir.

Diğer bir ifade ile çevre olarak tabir ettiğimiz bu koca fabrikanın, misafirhanenin ve sarayın büyüklüğü nisbetinde oluşan kirletici maddeleri küçük bir oda gibi dikkatli süpüren, düzenleyen ve temizleyen bir Zat’ın varlığı görülmektedir.

Bir insan, bir ayda yıkanmadığında ve küçük odasını temizlemediğinde çok kirlendiği malumdur. Çevremizde eğer o daimî temizlemek ve süpürmek ve dikkat ile bakmak olmasaydı, bir senede yeryüzünde tahrip olan bitki ve hayvan enkazlarından dolayı kara ve suda yaşayan bütün hayvanlar boğulacak; sürekli tahrip olan gezegenlerin ve diğer yıldızların enkazları, insanların, hayvanların, yeryüzünün ve dünyamızın başlarını kırarak; dağlar büyüklüğündeki taşlar başımıza yağarak insanları dünyadan kaçırarak duruma gelecekti. Halbuki eskiden beri gezegenlerin ve diğer yıldızların tahrip ve tamirinden, ibret için yalnız birkaç taş düşmüş ise de hiç kimsenin başı kırılmamıştır.

Bir kuş gibi kolayca kanatları temizlenen dünyamızın ve diğer gezegenlerin veya bir kitabın sayfaları gibi katibi tarafından kolayca temizlenen ve temizlendikçe güzelleşen çevremizin bu

nezafetine, âhiretin hadsiz güzelliğini görmeyen ve îmanla düşünmeyen insanların dahi âşik oldukları, yazdıkları eserlerde görülmektedir.

3. Sonuç

Bir saray ve bir fabrika hükmünde olan çevremiz, her şeye bir kemal nokta tayin edip, o şeyleri kemale doğru yönlendiren ve terbiye eden Zat'ın (C.C.) Kuddüsünvanınınıncilvesine azami derecede mazhardır ki, bu ünvanıdan gelen emirleri denizlerin leş yiyen temizleyicileri; karaların cenazelerini toplayan sıhhiye memurları olan kartalları, kurtları ve karıncaları; bedende hücreleri temizleyen alyuvar ve akyuvarlar; kanı temizleyen nefes; gözleri temizleyen göz kapakları, kanatlarını süpüren sinekler; yeryüzüne konan toz toprak gibi süprüntülere üfleyip, tanzif eden koca hava; zemin bahçesine su serpen, toz toprağı yatıştıran, gökyüzünü çok zaman kirletmemek için, hızlı bir şekilde süprüntülerini toplayıp kemal-i intizamla çekilen, gizlenen ve göğün güzel yüzünü ve gözünü, silinmiş ve süpürülmüş, parıl parıl parlar gösteren bulut; yıldızlar; unsurlar; madenler; bitkiler; ağaçlar ve bütün zerrelere dahi dinleyerek nezafete dikkat ediyorlar. Bir yerde lüzumsuz toplanmıyorlar; kalabalık etmiyorlar; mülevves olsalar, çabuk temizleniyorlar. En temiz ve en nazif ve en parlak ve en pâk vaziyetleri; en güzel görünüşleri almak için, bir hikmet eli tarafından sevk olunuyorlar.

4. Tartışma

Hız. Muhammed'in (a.s.m)'in hayatı boyunca öğrettiği her bir ism-i ilahiye, çevre olarak tabir ettiğimiz dürbün ile bakarak, Kur'an ahlakı ile ahlaklanmanın ve bu ahlak ile çalışmanın, hem dünya hayatımızda hem de ahiret hayatımızda ulaşmak istediğimiz hedeflere kavuşturacağına yeryüzü, gökyüzü ve içindekiler, hem şahitlik etmekte, hem de müjdelemektedir.

Kaynaklar

- [1] Çelik H, Temizlik Doğudan Gelir. Nesil Basım Yayın, 2011.
- [2] Kılıç Ü, Hz. Peygamber'in Ahlâk'ı ve Güzel Ahlâka Verdiği Önem, C. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi XIII/1 - 2009, 79-97.
- [3] Sağlam B, Model İnsan Peygamber. Timaş Yayınları, 2014.
- [4] Suruç, S, "Peygamberimizin Hayatı.", 1993.
- [5] Fayda M, İlk Dönem İslam Tarihi. Anadolu Üniversitesi. 1999. Bölüm 22.
- [6] URL.1, <http://www.erisale.com/#content.tr.4.88,1> Eylül 2014, 07:19:43 GMT.
- [7] Kılıç, Ü, Hz. Peygamber'in Ahlâk'ı ve Güzel Ahlâka Verdiği Önem, C. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi XIII/1 - 2009, 79-97.
- [8] Nursi B S, Münâcât. Risale Press, 2014, sayfa:26.
- [9] URL.2, <http://www.erisale.com/?locale=tr&bookId=4&pageNo=62>, 7 Ağustos 2014, 06:18:45 GMT.
- [10] Gökçe E, Aşk Bir Güneşe Benzer. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi, 2009. 49:255-264.
- [11] URL.3, <http://www.kuranikerim.com/telmalili/zariyat.htm>, 29 Ağustos 2014, 14:54:26 GMT.

[12]Emrullah A B, Al-Ĥādīmī M I M. İslâmAhlâkı. HakikatKitapevi, 2006, Bölüm4.

[13]Armağan S, İslâm'da Çevre ve Korunması, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, 2010,15:39-56.

[14] URL.4, <http://www.erisale.com/#content.tr.3.555>, 1 Eyl 2014, 07:19:43 GMT.